

Snelle en uitstekende fertiliteitspreservatie

Aan vrouwelijke patiënten ≤ 40 jaar met
een oncologische aandoening

Regio zuidwest Nederland

Datum

22 mei 2015

Auteur

Prof. dr. J.S.E. Laven, Erasmus MC
Dr. M.H.A. van Hooff, Sint Franciscus Gasthuis
Drs. R. Ruit, stichting BeterKeten

Namens gynaecologen uit de regio zuidwest
Nederland

BeterKeten
expertise door samenwerking

22 mei 2015, Rotterdam

Geachte collega, voorzitters van de oncologie commissies,

In de regio zuidwest Nederland participeren gynaecologen uit alle ziekenhuizen in het project 'Partners voor nóg betere gynaecologische zorg'. Doelstelling is om de kwaliteit van zorg nóg verder toe te laten nemen zodat onze patiënt daadwerkelijk de bésté zorg op de beste plek krijgt. Dat wil zeggen: zorg die patiëntgericht, kwalitatief hoogstaand en efficiënt is én die naadloos aansluit tussen de verschillende zorgaanbieders.

Het verbeteren van de fertiliteitspreservatie aan alle vrouwelijke oncologische patiënten is één van de onderwerpen die de gynaecologen uit de regio in gezamenlijkheid willen verbeteren.

Uitstekende en snelle counseling en eventuele fertiliteitspreservatie

Namens de regio hebben wij nagedacht over de wijze waarop uitstekende fertiliteitspreservatie aan vrouwelijke oncologische patiënten ≤40 jaar gerealiseerd kan worden. Via dit schrijven informeren wij u graag over de werkwijze die wij beogen voor de regio. De verwijzende medisch specialist (doorgaans de chirurg of internist-oncoloog) speelt een essentiële rol in de beoogde werkwijze, aangezien het proces start met diens verwijzing. Op de volgende pagina's leest u meer over het beoogde proces en de service die aan uw patiënt en u geboden wordt. Wij vragen u om deze informatie te delen met de betrokkenen uit uw organisatie. Wij hopen van harte dat de bijgevoegde informatie alle betrokken ervan overtuigt om patiënten voor een counselinggesprek inzake fertiliteitspreservatie te verwijzen naar de poli Voortplantingsgeneeskunde van het Erasmus MC.

Uitnodiging voor regiobijeenkomst

Op 9 juli 2015 vindt van 17.00 – 19.00 uur een regionale ontmoeting plaats in het Onderwijscentrum van het Erasmus MC rondom dit thema. Doelstelling is om u en uw collegae inhoudelijk te informeren over de mogelijkheden en het belang van fertiliteitspreservatie bij oncologische vrouwelijke patiënten. Tevens is er ruimte om, onder het genot van een hapje en drankje, met elkaar verder te spreken over dit onderwerp. **U en uw collegae zijn hiervoor van harte uitgenodigd! Wilt u deze uitnodiging zodoende communiceren aan alle betrokkenen in uw ziekenhuis? Denk aan chirurgen, internisten-oncologen, verpleegkundig specialisten en verpleegkundigen.** Aanmeldingen vooraf worden zeer op prijs gesteld. Dit kan via r.ruit@beterketen.nl.

Mocht u naar aanleiding van deze informatie vragen of opmerkingen hebben, dan vernemen wij die graag. En dit geldt natuurlijk ook voor verbeteringen die u de aankomende tijd mogelijk signaleert.

Met collegiale groet,

Prof. J.S.E. [Joop] Laven,
hoofd subafdeling Voortplantingsgeneeskunde Erasmus MC
j.laven@erasmusmc.nl of tel 010 – 70 33760

Dr. M.H.A. [Marcel] van Hooff
gynaecoloog Sint Franciscus Vlietland Groep, locatie SFG
m.vanhooff@sfv.nl of tel 010 – 461 6209

Nadere informatie voor de verwijzend specialist

Dit document geeft u informatie over de counseling inzake fertiliteitspreservatie aan vrouwelijke patiënten die 40 jaar of jonger zijn en waarbij een oncologische aandoening is geconstateerd die behandeld zal worden. U wordt geïnformeerd over het nut en de noodzaak van counseling inzake fertiliteitspreservatie in de hoop dat u uw patiënten hiervoor zult verwijzen. Daarnaast wordt u geïnformeerd over het gewenste proces dat gebaseerd is op de volgende uitgangspunten:

- Zeer goede afstemming tussen de verwijzend medisch specialist en de specialist van de poli Voortplantingsgeneeskunde: korte communicatielijnen en structurele overlegmomenten.
- Snelle service waardoor vertraging van het oncologisch behandelproces geminimaliseerd wordt.
- Uitstekende kwaliteit van voorlichting waardoor de patiënte optimaal geïnformeerd is en de juiste afwegingen kan maken.

Achtergrond

Schade aan de eierstokken met gevolgen voor de vruchtbaarheid is bij jonge vrouwen met kanker een belangrijke en veelvoorkomende bijwerking van de oncologische behandeling. Omdat oncologische patiënten tegenwoordig vaak goede overlevingskansen hebben, wordt de kwaliteit van leven na de behandeling steeds van groter belang. Het bewaren van de vruchtbaarheid [de fertiliteitspreservatie] kan een belangrijke bijdrage leveren aan de kwaliteit van leven. Daar komt bij dat de mogelijkheden voor het bewaren van de fertiliteit toegenomen zijn en mogelijk nog verder toe zullen nemen in de nabije toekomst.

Regionale visie gynaecologen zuidwest Nederland

Gynaecologen uit alle ziekenhuizen in de regio zuidwest Nederland zijn van mening dat elke patiënte met een oncologische aandoening én 40 jaar of jonger recht heeft op uitstekende counseling en indien mogelijk en gewenst, het behouden van haar vruchtbaarheid. Dit niet alleen met het oog op een eventuele kinderwens, maar zeker ook met het oog op de kwaliteit van leven in relatie tot vroegtijdig verlies van de vruchtbaarheid. Zij roepen u daarom op om al deze patiënten in te sturen voor een counselinggesprek in het Erasmus MC. Dit mag echter geen onacceptabele vertraging opleveren voor het oncologisch behandelproces en zodoende wordt de fertiliteitspreservatie aan oncologische patiënten optimaal aangeboden in de regio op één locatie.

Eén locatie: het Erasmus MC

Fertiliteitspreservatie aan oncologische patiënten is een relatief nieuwe behandeling met toenemende mogelijkheden en waarin nog veel ontwikkeld en verbeterd moet worden. Op dit moment schiet de huidige counseling te kort, in de zin dat niet elke patiënt hiervoor [tijdig] verwezen wordt of kan worden aangezien er geen aanbod is. Daar komt bij dat het een relatief kleine groep patiënten betreft, waarbij het overigens de verwachting is dat de volumes toe zullen nemen. Gynaecologen uit de regio hebben er daarom voor gekozen om de counseling inzake fertiliteitspreservatie op één plek in de regio te ontwikkelen en aan te bieden, namelijk in het Erasmus MC. Op deze wijze wordt een efficiënt spreekuur ingericht, alwaar uitstekende en uniforme counseling aangeboden wordt én een goed counselingprogramma wetenschappelijk [verder] ontwikkeld kan worden. Verwachting is dat wanneer een dergelijk wetenschappelijk onderbouwd programma ontwikkeld is, dit op termijn uitgerold kan worden naar andere perifere ziekenhuizen in de regio. Op de poli Voortplantingsgeneeskunde is zodoende een specifieke poli ingericht op de maandag, woensdag en vrijdag.

Het proces start met uw verwijzing

Counseling inzake fertiliteitspreservatie start met uw verwijzing. Vanzelfsprekend blijft u de hoofdbehandelaar van de patiënte inzake de oncologische behandeling.

Beperkte vertraging

Het spreekuur in het Erasmus MC is dusdanig ingericht, dat de counseling een zeer beperkte vertraging in het oncologisch behandelproces tot gevolg heeft. Na verwijzing kan uw patiënt binnen één werkdag terecht voor een afspraak op het spreekuur van de poli Voortplantingsgeneeskunde in het Erasmus MC. Twee dagen na het counselinggesprek is duidelijk of een fertiliteit besparende behandeling mogelijk en gewenst is.

Nauwe afstemming

Een fertiliteit besparende behandeling kost tijd. De precieze duur is sterk afhankelijk van het type behandeling en kan variëren tussen twee en zes weken. Het daadwerkelijk leveren van een fertiliteit besparende behandeling is afhankelijk van de wensen van de patiënt, de mogelijkheden én uw visie hierop. De keuze om een behandeling te starten wordt alleen in overleg met u en uw patiënte genomen. Belangrijke vraag daarbij is of de vertraging ten gevolge van de fertiliteitspreservatie acceptabel is. Hierover vindt altijd afstemming met u plaats alvorens besluiten genomen worden. Ook al is de tijd tot de oncologische behandeling te beperkt, stellen patiënten de counseling in dezen zeer op prijs. Dus ook in die gevallen waarin uitstel van meer dan enkele dagen ongewenst lijkt, is counseling over wat er komen gaat van groot belang en zinvol.

Korte lijnen

Korte lijnen tussen de specialist van de poli Voortplantingsgeneeskunde in het Erasmus MC en u zijn van groot belang. De poli Voortplantingsgeneeskunde is tijdens werkdagen van 9.30 – 16.30 uur telefonisch bereikbaar voor vragen en verwijzingen via het telefoonnummer **010 – 703 1267**. De specialist van de poli Voortplantingsgeneeskunde zoekt regelmatig de afstemming met u.

Patiënteninformatie

Wij verzoeken u uw patiënt mondeling te informeren over het nut van counseling over fertiliteitspreservatie. Tevens kunt u de patiënt de bijgevoegde patiëntenfolder overhandigen. Dit kunt u ook delegeren aan een verpleegkundig specialist of oncologieverpleegkundige. De patiënte besluit vervolgens zelf of zij al dan niet voor een counselinggesprek naar het Erasmus MC toe wil gaan. Snelle besluitvorming is gewenst met het oog op het oncologisch behandelproces. Indien de patiënte besluit een counselinggesprek inzake fertiliteitspreservatie te willen, moet zij dit aan u doorgeven. U, of uw verpleegkundige of doktersassistente, kunt vervolgens een afspraak voor de patiënte inplannen via bovenstaand telefoonnummer.

Een aantal punten is van belang:

- Counseling is niet alleen nuttig voor patiënten met een kinderwens, maar voor alle patiënten
- De keuze voor eventuele preservatie van fertiliteit wordt later gemaakt. 'Ja' zeggen tegen een counselinggesprek betekent dus niet 'ja' zeggen tegen een fertiliteit besparende behandeling!
- Het aangaan van een counselinggesprek levert nauwelijks vertraging op. Vandaag bellen voor een afspraak betekent een gesprek binnen één werkdag na aanmelding.

Een nieuwe voorraad patiënten informatiefolders kan besteld worden via secretariaat@beterketen.nl

Contactpersonen

Heeft u vragen of opmerkingen? Neem dan contact op met één van onderstaande medisch specialisten, die in deze als aanspreekpunt namens hun regionale collegae fungeren:

- Prof. Joop Laven, Erasmus MC, j.laven@erasmusmc.nl of tel 010 – 70 33760
- Dr. Marcel van Hooff, Sint Franciscus Vlietland Groep, m.vanhooff@sfgv.nl of tel 010 – 461 6209

Procesbeschrijving

Op de volgende pagina ziet u een beschrijving van het beoogde proces in de perifere ziekenhuizen. Het proces staat open voor verbeteringen. Suggesties zijn van harte welkom!

Procesbeschrijving 'Fertiliteitspreservatie aan vrouwelijke oncologische patiënten ≤ 40 jaar'
 © stichting BeterKeten

